

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 17 maja 2012 r.

RPO-703909-III/12/LN

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

Przedstawiając w Sejmie projekt ustawy o podniesieniu i zrównaniu wieku emerytalnego podkreślił Pan Minister, że jest to najprawdopodobniej najtrudniejsze i najbardziej odpowiedzialne zadanie legislacyjne w tej kadencji rządu. Zgadzając się z tym stanowiskiem chciałabym jednak podkreślić, że moim zdaniem temu przedsięwzięciu muszą towarzyszyć także inne działania, związane przede wszystkim z rekodyfikacją prawa pracy.

Kwestie te były ostatnio przedmiotem konferencji w Senacie, która odbyła się 24 kwietnia br. z inicjatywy Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Podczas tej konferencji wskazywano, że obecny stan prawa pracy daleko odbiega od poprawności i doskonałości i nie przystaje do dokonanych przekształceń ustrojowych. Kodeks pracy został uchwalony w 1974 r. i był już ponad 100 razy nowelizowany. Jak wynika z dyskusji uczestników konferencji, za największe mankamenty uznano brak pełnego dostosowania kodeksu pracy do zasad ustroju demokratycznego i wymogów gospodarki rynkowej, a w szczególności do specyfiki małych przedsiębiorstw. Mówiąc o tych problemach przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senator Michał Seweryński przedstawił uczestnikom konferencji założenia projektów kodeksu pracy i zbiorowego kodeksu pracy, opracowanych przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Pracy w 2007 r., której przewodniczył w latach 2003-2006.

Podzielając stanowisko uczestników konferencji uważam za pożądane zainicjowanie debaty społecznej nad rekodyfikacją prawa pracy. Przyjęte przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Pracy założenia projektów kodeksów pracy mogą stanowić, w moim przekonaniu, właściwą podstawę do debaty nad najbardziej pilnymi kwestiami wymagającymi uregulowania. Zaliczam do nich w szczególności potrzebę

odpowiedniego zróżnicowania w kodeksie pracy sytuacji dużych i małych przedsiębiorstw, co powinno wyeliminować niepokojącą tendencję rezygnowania z zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę i ucieczkę w „szarą strefę”, mającą miejsce w szczególności w praktyce działania małych przedsiębiorstw. Wysoko należy ocenić w szczególności propozycje dotyczące ochrony trwałości zatrudnienia, dostosowane do kontraktowego charakteru stosunku pracy i potrzeb wynikających z charakteru gospodarki rynkowej, a zwłaszcza propozycje uwzględniające doświadczenia z funkcjonowania nietypowych stosunków pracy (pracy tymczasowej i telepracy). Za najcenniejsze uważam w tym obszarze propozycje odnoszące się do wprowadzenia do prawa pracy pojęcia „zatrudnienia niepracowniczego”, obejmującego prowadzenie działalności zarobkowej na podstawie umów prawa cywilnego, które obecnie znajduje się poza zakresem stosowania prawa pracy. Spodziewam się, że debata publiczna nad zakresem ochrony, jaki prawo pracy powinno zapewnić osobom wykonującym zatrudnienie niepracownicze, może zainspirować do przygotowania propozycji legislacyjnych pogłębiających i rozszerzających rozwiązania zawarte w projekcie kodeksu pracy.

Również propozycje przyczyniające się do wzmocnienia roli dialogu społecznego i niekonfliktowego rozwiązywania kwestii spornych pomiędzy pracownikami i pracodawcami, zawarte w projekcie odrębnego zbiorowego kodeksu prawa pracy, powinny być przedłożone zaopiniowania partnerom społecznym.

Nowy kodeks pracy powinien także wyeliminować liczne niedostatki legislacyjne zawarte w obowiązującym kodeksie, w tym sygnalizowane od dawna przez Rzecznika mankamenty związane z wadliwością upoważnień do wydawania rozporządzeń.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o przedstawienie stanowiska w kwestii możliwości podjęcia społecznej debaty prowadzącej do uchwalenia nowego prawa pracy, której dobrą podstawą wydają się być projekty kodeksów z 2007 r.

Łeona Wyner znowulm

Leona Wyner